

Βιβλιοπαρουσίαση

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΥ

Αλφαβητικός κατάλογος θεματικών περιγραφών: θεματική ευρετηρίαση, Ναύπακτος: "Παπαχαράλαμπος". Ναύπακτος, Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη, 1999. 330 σελ.

Η θεματική αυτή ευρετηρίαση της στοχεύει πέρα από τη λεπτομερή ανάλυση των θεμάτων, το σεβασμό μίας σειράς κανόνων που επιτρέπουν την αντικειμενικότητα και τη συνοχή του συνόλου. Παράλληλα, απαιτεί έναν αυστηρό έλεγχο του λεξιλογίου που επιλέγεται για να εκφραστούν έννοιες και θέματα που βρίσκονται μέσα σε μια εγκυκλοπαιδική συλλογή.

Ο αλφαβητικός κατάλογος θεματικών όρων που προτείνεται μπορεί να χρησιμεύσει και σε αυτοματοποιημένα συστήματα. Η σύνταξη είναι απλή και εύκολα κατανοητή από τους επαγγελματίες ανεξάρτητα του μεγέθους της βιβλιοθήκης.

Πιστεύουμε επίσης ότι μπορεί να αποτελέσει το πλαίσιο αναφοράς για τις Δημόσιες Βιβλιοθήκες.

Ο προτεινόμενος κατάλογος έχει συνταχθεί σύμφωνα με τη δομή του γαλλικού προτύπου NFZ 44-070/86 και περιλαμβάνει 12.000 εισόδους από ουσιαστικά ονόματα σε αλφαβητική σειρά.

Για τη σύνταξή του ελήφθησαν υπόψη τα εξής δεδομένα:

- Η μηχανοργάνωση των συλλογών και οι προβλεπόμενες εφαρμογές καταργούν τη διπλή χρήση όρων και επιβάλλουν περισσότερες παραπομπές προσεγγίζοντας έτσι λίγο τη δομή του θησαυρού.
- Η εξέλιξη στη χρήση νέων εννοιών και νεολογισμών επέβαλαν την εισαγωγή νέων θεμάτων.

Έχουν αποκλειστεί οικειοθελώς ολόκληρες σειρές ονομάτων για να περιοριστεί το μέγεθος του καταλόγου, χωρίς αυτό να σημαίνει πως δεν πρέπει να χρησιμοποιηθούν.

Τέλος, σημειώνεται η ενδιαφέρουσα βιβλιογραφία που δίνει τη δυνατότητα να προχωρήσει κανείς τις έρευνές του.

Διατήρηση και συντήρηση βιβλιακών και αρχειακών συλλογών: οδηγός για βιβλιοθηκονόμους και αρχειονόμους. Μαρία Σκεπαστιανού, Χαρίκλεια Τζιαμιτζή, Βασίλης Πελτίκογλου, Βασιλική Χατζηγεωργίου, Κώστας Χούλης. Ναύπακτος, Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Ναυπάκτου, 2000.- 130 σελ.

Στην Ελλάδα, τα προβλήματα διατήρησης, προστασίας και συντήρησης του βιβλιακού και αρχειακού υλικού είναι πολλά και δυσεπίλυτα, ενώ η

ενημέρωση και η επιμόρφωση στον τομέα αυτό είναι περιορισμένη.

Το αντίστοιχο τμήμα σπουδών ιδρύθηκε σχετικά πρόσφατα στο ΤΕΙ Αθηνών, ενώ η έλλειψη στην ελληνική βιβλιογραφία ενός εγχειριδίου που θα ενημερώνει τους ενδιαφερόμενους για θέματα διατήρησης, προστασίας και συντήρησης έντυπου υλικού και όχι μόνο, είχε επισημανθεί από καιρό.

Η έκδοση της Δημόσιας Βιβλιοθήκης Ναυπάκτου έρχεται να καλύψει αυτό το κενό.

Ο οδηγός που συντάχθηκε από γνωστούς ειδικούς επιστήμονες, δεν απευθύνεται αποκλειστικά σε βιβλιοθηκονόμους ή συντηρητές αλλά σε όποιον ενδιαφέρεται για την προστασία όχι μόνο των βιβλίων ή των αρχείων αλλά για ο,τι σχετίζεται με τη μετάδοση της γνώσης και των πληροφοριών.

Ειδικότερα ο οδηγός:

- παρουσιάζει τη φύση και την ευαισθησία του βιβλιακού και αρχειακού υλικού,
- δίνει τις βασικές και πρακτικές πληροφορίες που θα βοηθήσουν στην οργάνωση και το σχεδιασμό προγράμματος διατήρησης των συλλογών,
- υποδεικνύει μέτρα για την αντιμετώπιση συγκεκριμένων προβλημάτων και γενικότερα βοηθά την ασφαλή χρήση του βιβλιακού και αρχειακού υλικού.

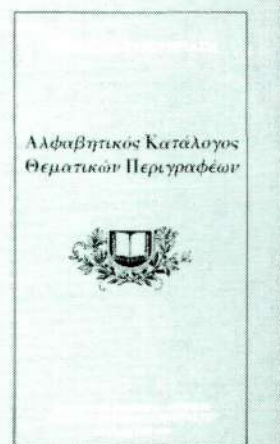
Τέλος, η σημαντική βιβλιογραφία βοηθά στη συνέχιση της έρευνας γύρω από το θέμα.

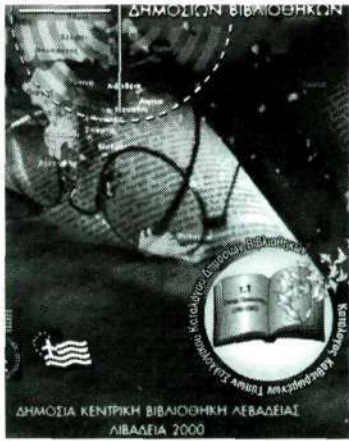
Υποστήριξη της εκπαιδευτικής πράξης από κινητές βιβλιοθήκες: εμπειρίες και προβληματισμοί, μελλοντική εξέλιξη. Ιωάννινα, Ζωσιμαία Κεντρική Βιβλιοθήκη Ιωαννίνων, 1999. 110 σελ.

Στο 2^ο ΚΠΣ, η εμπλοκή των Δημοσίων Βιβλιοθηκών με το έργο "Υποστήριξη της εκπαιδευτικής πράξης από κινητές βιβλιοθήκες", στοχεύει όχι μόνο στην εξασφάλιση ενός δικτύου κινητών βιβλιοθηκών που πηγαίνουν στα σχολεία τα οποία δεν διαθέτουν σχολική βιβλιοθήκη, αλλά και στη δημιουργία προϋποθέσεων για τη διασύνδεση και επικοινωνία με άλλες βιβλιοθήκες σε εθνικό και διεθνές επίπεδο.

Η πρόσφατη έκδοση της Ζωσιμαίας Βιβλιοθήκης Ιωαννίνων, παραθέτει τις εισηγήσεις που έγιναν σε ενημερωτικές συναντήσεις και διημερίδες που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο της υλοποίησης του έργου, με στόχο την παρουσίασή του, την ενημέρωση των εμπλεκόμενων φορέων και την ευαισθητοποίηση του ευρύτερου κοινού.

Οι εισηγήσεις μας επιτρέπουν να έχουμε συ-

νολική εικόνα για το σχεδιασμό, τις ενέργειες που γίνονται και τα αναμενόμενα αποτελέσματα τόσο στον τομέα των σχολικών βιβλιοθηκών όσο και των Δημοσίων Βιβλιοθηκών.

Καταγράφουμε μερικά:

- 500 σχολικές βιβλιοθήκες σε όλη τη χώρα πλήρως εξοπλισμένες.
- Εμπλουτισμός των σχολικών βιβλιοθηκών και των κινητών με περισσότερους από 5.500 τίτλους βιβλίων.
- Παραγωγή πολλών προδιαγραφών που αφορούν στις σχολικές βιβλιοθήκες.
- Δημιουργία μιας πρώτης βάσης συλλογικού καταλόγου με αντίστοιχες ενέργειες προτυποποίησης.
- Σημαντικά βιβλιοθηκονομικά έργα όπως η μετάφραση στα ελληνικά της 13ης Συντομευμένης έκδοσης του Δεκαδικού Ταξινομικού Συστήματος DEWEY που γίνεται σε συνεργασία με την Ένωση Ελλήνων Βιβλιοθηκονόμων και το ΕΚΤ.

Επίσης, οι συζητήσεις και η ανταλλαγή απόψεων έδωσαν τη δυνατότητα να υπάρξει προβληματισμός για τη διακίνηση της πληροφορίας, τη λειτουργία και τη χρήση της βιβλιοθήκης και τη μελλοντική τους εξέλιξη.

Το βιβλίο δεν εξειδικεύει όλα τα θέματα που τίθενται γύρω από τη λειτουργία και τις υπηρεσίες μιας σύγχρονης σχολικής ή δημόσιας βιβλιοθήκης, όμως διαφαίνεται ο γενικός προβληματισμός: η ανάγκη παγίωσης του ρόλου των βιβλιοθηκών για την πρόσβαση στη γνώση αλλά και η εξασφάλιση όλων εκείνων των παραμέτρων που θα βεβαιώνουν τη βιωσιμότητα των έργων αυτών.

Έντυπο μέτρησης απόδοσης και αποτελεσματικότητας του έργου: "Υποστήριξη της εκπαιδευτικής πράξης από κινητές βιβλιοθήκες". Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Ιωαννίνων. Ιωάννινα, 2000. σ. 36 (συνοδεύεται από δισκέτα της βάσης σε MS Access 2000)

Το έντυπο σχεδιάστηκε για την αξιολόγηση του έργου "υποστήριξη της εκπαιδευτικής πράξης από κινητές βιβλιοθήκες", που χρηματοδοτήθηκε από το 2^ο ΚΠΣ και αναπτύχθηκε με στόχο να γίνει ένα μονιμότερο εργαλείο μέτρησης της απόδοσης της λειτουργίας των δημοσίων και κινητών βιβλιοθηκών.

Είναι ενδιαφέρουσα η μεθοδολογία ανάπτυξης που ακολουθήθηκε και η οποία βασίζεται στις παρακάτω αρχές:

- Υιοθέτηση και προσαρμογή στις ελληνικές ιδιαιτερότητες διεθνών προτύπων (ISO "Information documentation -library performance indicators", ISO 2789).
- Δημιουργία μόνιμου μεθοδολογικού σχήματος συγκέντρωσης και ανάλυσης των δεδομένων, με την καθιέρωση μέσων καταγραφής (π.χ. οι απόλυτοι αριθμοί) που θα επιτρέπουν την ανάλυση με

συσχετισμούς δεδομένων.

- Καθιέρωση ενός γλωσσαρίου όρων, που καλύπτει το σύνολο των πρακτικών σε επίπεδο οργάνωσης και λειτουργίας μιας βιβλιοθήκης, για να διευκολυνθεί η συγκέντρωση και η ανάλυση των δεδομένων.

- Δημιουργία ενός σχήματος δεικτών και της συσχέτισής τους (μήτρα δεικτών) για μια μονιμότερη λειτουργική και διοικητική αναφορά σε θέματα μέτρησης και απόδοσης. Απεικόνιση του εντύπου σε ηλεκτρονική μορφή σε MS Access 2000.

Την επιστημονική ευθύνη για το σχεδιασμό του εντύπου και την επιμέλεια για τη βάση δεδομένων είχε η επιστήμονας πληροφόρησης Θεοδώρα Σταθούλια.

Κατάλογος καθιερωμένων τύπων συλλογικού καταλόγου Δημοσίων Βιβλιοθηκών, τόμος 1: όνομα προσώπου (200- ENG). Επεξεργασία και καταγραφή δεδομένων Ελένη Μιμίκου, Μαρία Λέντα. Συντονισμός - επιμέλεια Κατερίνα Κεράστα .Λειβαδεϊά: Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Λειβαδιάς, 2000. τ. 1/5: (201,17)

Η έκδοση των Αρχείων Καθιερωμένων Τύπων αποτελεί μια πρώτη παρουσίαση μέρους του έργου που υλοποιείται από ομάδα έξι Δημοσίων Βιβλιοθηκών, που έχουν την ευθύνη δημιουργίας βάσης συλλογικού καταλόγου Δημοσίων Βιβλιοθηκών. Οι καθιερωμένοι όροι είναι το προϊόν της πρώτης εργασίας που έχει γίνει και φυσικά θα δεχθεί πολλές βελτιώσεις και μεταβολές.

Ο κάθε τόμος αποτελεί μια συγκεκριμένη ενότητα των Αρχείων Καθιερωμένων Τύπων (Authorities) σε μορφή τύπου GARE, όπως προκύπτει από το πρόγραμμα ABEKT 5.00 (σε περιβάλλον Windows και διάταξη Unimarc):

- τ. 1 Όνομα Προσώπου (200-ENG)
- τ. 2 Όνομα Προσώπου (200-GRE)
- τ. 3 Όνομα Συλλογικού Οργάνου (210)
- τ. 4 Γεωγραφικό Ονομα (215)
- τ. 5 Θέμα (250)

Η βάση αποτελεί πολύτιμη πηγή πληροφοριών για τους χρήστες των βιβλιοθηκών σ' όλη την Ελλάδα, και βοήθημα για τους βιβλιοθηκονόμους. Μπορεί να αναζητηθεί και στο Διαδίκτυο στη διεύθυνση <http://ww.jasmin.ekt.gr>.

Θα ήσαν χρήσιμες στους συγγραφείς του έργου οι προτάσεις, οι παρατηρήσεις, οι προσθήκες και φυσικά πολλή συνεργασία.

Η Κατερίνα Χατζοπούλου είναι ιστορικός - βιβλιοθηκονόμος, ειδικός σύμβουλος Υφυπουργού ΥΠΕΠΘ.

